

Kokius visiems žinomų valstybių ir mažai žinomų valdų ar kraštų gyventojų pavadinimus derėtų vartoti

Artėja vasaros atostogų sezonas. Ne vienas atostogautojas svajoja aplankyti dar neatrastus kraštus, patirti naujų išpūdžių, pažinti kitų tautų kultūrą, papročius, perprasti gyvenamosios ypatumus ir kt. Kelionių agentūros pastaraisiais metais labai sparčiai plėtoja turizmo ir kelionių paslaugas, parenka vis įdomesnius ir naujesnius kelionių maršrutus. Patys kelionių mėgėjai savarankiškai keliauja po svetimus tolimus kraštus. Jų kasdienė kalba turtėja aplankytų tolimų ar egzotiškų kraštų ir jų gyventojų pavadinimais. Dažni atvejai, kai pavartojame ne norminius tų kraštų pavadinimus, bet tuos, kuriuos išgirdome iš kelionės vadovo lūpų arba suvokėme patys per anglų ir kitas kalbas iš jų išsiversdami. Pravartu pasidomėti, ar visada taisyklingai pavadiname šalis, jose sutiktus etninius ar iš kitur atkilusius vietos gyventojus.

Valstybinės lietuvių kalbos komisija šioje srityje yra daug nuveikusi, parengusi nemažai norminių aktų. Nutarimus galima rasti www.vlkk.lt. Šioje publikacijoje pateikiami svarbiausieji. Nutarimai šiais klausimais ne tik praplės akiratį, papildys kalbos vartotojų žodyną, bet ir primins šalių valdymo formą, taisyklingus pavadinimus, jų kirčiavimą, didžiųjų ir mažųjų raidžių rašymą juose.

Šiuo klausimu yra pamatinė Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2008 m. spalio 2 d. protokoliniu nutarimu Nr. PN-6 patvirtinta rekomendacija „Dėl valstybių gyventojų pavadinimų“ ir vėlesni jos pakeitimai.

REKOMENDACIJA „DĖL VALSTYBIŲ GYVENTOJŲ PAVADINIMŲ“

Valstybių gyventojų pavadinimai yra trejopi:

1. Priesagos *-ietis, -ė* vediniai, pavyzdžiui: *ukrainiečiai, filipiniečiai, gaboniečiai, mozambikiečiai*.

2. Tradiciniai pavadinimai su galūnėmis *-as, -ė, -is, -ė*, daromi dažniausiai vengiant priesagos vedinių iš valstybių pavadinimų su priesaga *-ija*, pavyzdžiui: *latviai, estai, suomiai, danai, prancūzai, indai, rumunai* – sutampantys su tautovardžiais, arba *belgai, šveicarai* – nesutampantys su tautovardžiais. Tradiciškai tautovardžiu nusakomi artimesnių ar geriau pažįstamų valstybių gyventojai.

3. Sudėtiniai pavadinimai, sudaryti iš valstybės pavadinimo ir žodžio *gyventojas, -a*, pavyzdžiui: *Jungtinių Arabų Emyratų gyventojai, Naujosios Zelandijos gyventojai*.

Sudėtiniai pavadinimai gali būti sudaromi visais atvejais, pavyzdžiui: *Jamaikos gyventojai, Šveicarijos gyventojai*, ir ypač kai su tautovardžiu sutampantis pavadinimas tam tikrame kontekste gali būti netikslus, pavyzdžiui: *Latvijos (Respublikos) gyventojai, Ukrainos gyventojai* (*pabrėžiant, kad kalbama ne tik apie etninius latvius, ukrainiečius*).

Valstybinė lietuvių kalbos komisija, atsižvelgdama į žodžių darybos dėsnius, vartojimo poreikius ir polinkius, rekomenduoja vartoti šiuos valstybių gyventojų pavadinimus:

Valstybių pavadinimai*		Gyventojų pavadinimai
Trumpieji (tradiciniai)	Ilgieji (oficialieji)	
Afganistānas	Afganistāno Islāmo Respublika	afganistaniėtis, -ė
Aīrija	Aīrija	aīris, -ė
Albānija	Albānijos Respublika	albānas, -ė
Alžyras	Alžyro Liūdies Demokratinė Respublika	alžyriėtis, -ė

Andorà	Andòros Kunigaikštystè	andoriētis, -è
Angolà	Angòlos Respùblika	angoliētis, -è
Antigvā ir Barbudā	Antigvā ir Barbudā	Antigvos ir Barbùdos gyvèntojas, -a
Argentīnā	Argentīnos Respùblika	argentīniētis, -è
Armēnija	Armēnijos Respùblika	armēnas, -è
Austrālija	Austrālija	austrālas, -è
Áustrija	Áustrijos Respùblika	áustras, -è
Azerbaidžānas	Azerbaidžāno Respùblika	azerbaidžaniētis, -è
Bahāmos	Bahāmu Sándrauga	bahamiētis, -è
Bahreīnas	Bahreīno Karalystè	bahreīniētis, -è
Baltarūsija, Gūdija	Baltarūsijos Respùblika	baltarūsis, -è
Bangladēšas	Bangladēšo Liāudies Respùblika	bangladešiētis, -è
Barbadòsas	Barbadòsas	barbadosiētis, -è
Beļģija	Beļģijos Karalystè	beļģas, -è
Belizas	Belizas	beliziētis, -è
Beninas	Benīno Respùblika	benīniētis, -è
Bisáu Gvinēja	Bisáu Gvinējos Respùblika	bisaugvinējiētis, -è
Bolivija	Bolivijos Daugiatautè Valstybè	bolīvas, -è
Bòsnija ir Hercegovinā	Bòsnija ir Hercegovinā	Bòsnijos ir Hercegovīnos gyvèntojas, -a
Botsvanā	Botsvānos Respùblika	botsvaniētis, -è
Brazīlija	Brazīlijos Federācinè Respùblika	brazīlas, -è
Brunējus	Brunējus Darusalāmas	brunējiētis, -è
Bulgārija	Bulgārijos Respùblika	bulgāras, -è
Burkina Fāsas	Burkina Fāsas	burkinafasiētis, -è
Burūndis	Burūndžio Respùblika	burundiētis, -è
Butānas	Butāno Karalystè	butaniētis, -è
Centrinēs Āfrikos Respùblika	Centrinēs Āfrikos Respùblika	Centrinēs Āfrikos Respùblikos gyvèntojas, -a
Čādas	Čādo Respùblika	čadiētis, -è
Čēkija	Čēkijos Respùblika	čēkas, -è
Čilē	Čilēs Respùblika	čiliētis, -è
Dānija	Dānijos Karalystè	dānas, -è
Didžioji Britānija, Jungtinē Karalystè	Jungtinē Didžiosios Britānijos ir Šiāurēs Aīrijos Karalystè	brītas, -è, Jungtinēs (Didžiosios Britānijos ir Šiāurēs Aīrijos) Karalystēs gyvèntojas, -a
Dominikā	Dominīkos Sándrauga	domīnikiētis, -è, Dominīkos (Sándraugos) gyvèntojas, -a
Dominīkos Respùblika	Dominīkos Respùblika	domīnikiētis, -è, Dominīkos Respùblikosgyvèntojas, -a
Dramblīo Káulo Krañtas	Dramblīo Káulo Krañto Respùblika	Dramblīo Káulo Krañto (Respùblikos) gyvèntojas, -a
Džibūtis	Džibučio Respùblika	džibutiētis, è

Egiptas	Egipto Arābu Respublika	egiptiētis, -ē
Ekvadōras	Ekvadōro Respublika	ekvadoriētis, -ē
Eritrēja	Eritrēja	eritrējiētis, -ē
Ēstija	Ēstijos Respublika	ēstas, -ē
Etiōpija	Etiōpijos Federācinē Demokrātinē Respublika	etiōpas, -ē
Fidžis	Fidžio Salū Respublika	fidžiētis, -ē
Filipīnai	Filipīnu Respublika	filipiniētis, -ē
Gabōnas	Gabōno Respublika	gaboniētis, -ē
Gajanā	Gajānos Respublika	gajaniētis, -ē
Gāmbija	Gāmbijos Respublika	gambiētis, -ē
Ganā	Gānos Respublika	ganiētis, -ē
Graīkija	Graīkijos Respublika	graīkas, -ē
Grenadā	Grenadā	grenadiētis, -ē
Grūzija	Grūzija	gruzinas, -ē
Gvatemalā	Gvatemālos Respublika	gvatemaliētis, -ē
Gvinēja	Gvinējos Respublika	gvinējiētis, -ē
Haitis	Haičio Respublika	haitiētis, -ē
Hondūras	Hondūro Respublika	hondūriētis, -ē
Īndija	Īndijos Respublika	īndas, -ē
Indonēzija	Indonēzijos Respublika	indoneziētis, -ē
Irākas	Irāko Respublika	irakiētis, -ē
Irānas	Irāno Islāmo Respublika	iraniētis, -ē
Islāndija	Islāndijos Respublika	islāndas, -ē
Ispānija	Ispānijos Karalystē	ispānas, -ē
Itālija	Itālijos Respublika	itālas, -ē
Izraēlis	Izraēlio Valstybē	izraēliētis, -ē
Jamāika	Jamāika	jamaikiētis, -ē
Japōnija	Japōnija	japōnas, -ē
Jēmenas	Jēmeno Respublika	jemeniētis, -ē
Jordānija	Jordānijos Hašīmitu Karalystē	jordaniētis, -ē
Jungtinēs Valstijos, JAV	Jungtinēs Amērikos Valstijos	amerikiētis, -ē
Jungtiniai Arābu Emyrātai	Jungtiniai Arābu Emyrātai	Jungtīnu Arābu Emyrātu gyvēntojas, -a
Juodkalnijā	Juodkalnijā	juodkalniētis, -ē
Kambodžā	Kambōdžos Karalystē	kambodžiētis, -ē
Kamerūnas	Kamerūno Respublika	kamerūniētis, -ē
Kanadā	Kanadā	kanadiētis, -ē
Katāras	Katāro Valstybē	katariētis, -ē
Kazāchija, Kazachstānas	Kazachstāno Respublika	kazāchas, -ē
Kēnija	Kēnijos Respublika	keniētis, -ē
Kīnija	Kīnijos Liāudies Respublika	kinas, -ē
Kīpras	Kīpro Respublika	kipriētis, -ē

Kirgizija, Kirgizstānas	Kirgizijos Respùblika	kirgizas, -è
Kiribātis	Kiribācio Respùblika	kiribatiētis, -è
Kolùmbija	Kolùmbijos Respùblika	kolumbiētis, -è
Komòrai	Komòru Sájunga	komoriētis, -è
Kòngas	Kòngo Respùblika	kongiētis, -è, Kòngo (Respùblikos) gyvèntojas, -a
Kòngo Demokrātinè Respùblika	Kòngo Demokrātinè Respùblika	kongiētis, -è, Kòngo Demokrātinès Respùblikos gyvèntojas, -a
Kòsta Rikā	Kòsta Rikos Respùblika	kostarikiētis, -è
Kroātijā	Kroātijos Respùblika	kroātas, -è
Kubā	Kùbos Respùblika	kubiētis, -è
Kuveītas	Kuveīto Valstýbè	kuveitiētis, -è
Laòsas	Laòso Liáudies Demokrātinè Respùblika	laosiētis, -è
Lātvija	Lātvijos Respùblika	lātvis, -è
Lénkija	Lénkijos Respùblika	lénkas, -è
Lesòtas	Lesòto Karalýstè	lesotiētis, -è
Libānas	Libāno Respùblika	libaniētis, -è
Libèrija	Libèrijos Respùblika	liberiētis, -è
Libija	Lìbijos Arābu Socialistinè Liáudies Džamahirija	lìbis, -è
Lichtenšteinas	Lìchtenšteino Kunigaikštýstè	lichtenšteiniētis, -è
Lietuvā	Lietuvòs Respùblika	lietùvis, -è
Liùksempurgas	Liùksempurgo Didžiòji Hercogýstè	liuksemburgiētis, -è
Madagaskāras	Madagaskāro Respùblika	madagaskariētis, -è
Makedònija	Bùvusioji Jugoslāvijos Respùblika Makedònija	makedònas, -è
Maláizija	Maláizija	malaiziētis, -è
Malāvis	Malāvio Respùblika	malaviētis, -è
Maldývai	Maldývu Respùblika	maldyviētis, -è
Mālis	Mālio Respùblika	maliētis, -è
Málta	Máltos Respùblika	maltiētis, -è
Maròkas	Maròko Karalýstè	marokiētis, -è
Māršalo Sālos	Māršalo Salū Respùblika	maršaliētis, -è
Mauricijus	Maurìcijaus Respùblika	mauriciētis, -è
Mauritānija	Mauritānijos Islāmo Respùblika	mauritaniētis, -è
Mèksika	Mèksikos Jungtinès Valstijos	meksikiētis, -è
Mianmāras, Birma	Mianmāro Sájunga	mianmariētis, -è
Mikronèzija	Mikronèzijos Federācinès Valstijos	mikroneziētis, -è
Moldāvija, Moldòvos	Moldòvos Respùblika	moldāvas, -è

Respùblika		
Monākas	Monāko Kunigaikštystē	monakiētis, -ē
Mongòlija	Mongòlija	mongòlas, -ē
Mozambikas	Mozambiko Respùblika	mozambikiētis, -ē
Namìbija	Namibijos Respùblika	namibiētis, -ē
Naujòji Zelāndija	Naujòji Zelāndija	Naujòsios Zelāndijos gyvèntojas, -a
Naūru	Naūru Respùblika	nauriētis, -ē
Nepālas	Nepālo Federācinē Demokrātinē Respùblika	nepaliētis, -ē
Nigèrija	Nigèrijos Federācinē Respùblika	nigeriētis, -ē, Nigèrijos (Federācinēs Respùblikos) gyvèntojas, -a
Nigeris	Nigerio Respùblika	nigeriētis, -ē, Nigerio (Respùblikos) gyvèntojas, -a
Nikaragvā	Nikarāgvos Respùblika	nikaragviētis, -ē
Norvègija	Norvègijos Karalystē	norvègas, -ē
Olāndija, Nýderlandai	Nýderlandu Karalystē	olāndas, -ē
Omānas	Omāno Sultonātas	omaniētis, -ē
Pakistānas	Pakistāno Islāmo Respùblika	pakistaniētis, -ē
Palāu	Palāu Respùblika	palaujiētis, -ē
Panamā	Panāmos Respùblika	panamiētis, -ē
Pāpua Naujòji Gvinēja	Pāpua Naujòji Gvinēja	Pāpua Naujòsios Gvinējos gyvèntojas, -a
Paragvājus	Paragvājus Respùblika	paragvajiētis, -ē
Perù	Perù Respùblika	perujiētis, -ē
Pietū Āfrika	Pietū Āfrikos Respùblika	Pietū Āfrikos (Respùblikos) gyvèntojas, -a
Pietū Korėja	Korējos Respùblika	korējiētis, -ē, Pietū Korējos gyvèntojas, -a, Korējos Respùblikos gyvèntojas, -a
Portugālija	Portugālijos Respùblika	portugālas, -ē
Prancūzijā	Prancūzijos Respùblika	prancūzas, -ē
Pusiāujo Gvinēja	Pusiāujo Gvinējos Respùblika	Pusiāujo Gvinējos (Respùblikos) gyvèntojas, -a
Rytū Timòras	Rytū Timòro Demokrātinē Respùblika	timoriētis, -ē
Ruānda	Ruāndos Respùblika	ruandiētis, -ē
Rumūnija	Rumūnija	rumūnas, -ē
Rūsija	Rūsijos Federācija	rūsas, -ē
Saliāmono Sālos	Saliāmono Sālos	Saliāmono Salū gyvèntojas, -a
Salvadòras	Salvadòro Respùblika	salvadoriētis, -ē
Samòa	Samòa Nepriklausomoji Valstybē	samojiētis, -ē
San Marinas	San Marino Respùblika	sanmariniētis, -ē
San Tomē ir Prinsipē	San Tomē ir Prinsipēs Demokrātinē Respùblika	San Tomē ir Prinsipēs (Demokrātinēs Respùblikos) gyvèntojas, -a
Saūdo Arābija	Saūdo Arābijos Karalystē	Saūdo Arābijos (Karalystēs) gyvèntojas, -a
Seišēliai	Seišēliu Respùblika	seišeliētis, -ē
Senegālas	Senegālo Respùblika	senegaliētis, -ē

Sent Kītsas ir Nēvis	Sent Kītsas ir Nēvis	Sent Kitso ir Nēvio gyvėntojas, -a
Sent Lūsija	Sent Lūsija	sentlusiėtis, -ė
Sent Vinseřtas ir Grenadinai	Sent Vinseřtas ir Grenadinai	Sent Vinseřto ir Grenadinų gyvėntojas, -a
Sėrbija	Sėrbijos Respùblika	sėrbas, -ė
Siėra Leonė	Siėra Leonės Respùblika	sieraleoniėtis, -ė
Singapūras	Singapūro Respùblika	singapūriėtis, -ė
Sirija	Sirijos Arābų Respùblika	siras, -ė
Slovākija	Slovākijos Respùblika	slovākas, -ė
Slovėnija	Slovėnijos Respùblika	slovėnas, -ė
Somālis	Somālio Respùblika	somaliėtis, -ė
Sudānas	Sudāno Respùblika	sudaniėtis, -ė
Súomija	Súomijos Respùblika	súomis, -ė
Surināmas	Surināmo Respùblika	surinamiėtis, -ė
Svāzilandas	Svāzilando Karalystė	svazilandiėtis, -ė
Šiāurės Korėja	Korėjos Liāudies Demokrātinė Respùblika	korėjiėtis, -ė, Šiāurės Korėjos gyvėntojas, -a, Korėjos Liāudies Demokrātinės Respùblikos gyvėntojas, -a
Šri Lānka	Šri Lānkos Demokrātinė Socialistinė Respùblika	šrilankiėtis, -ė
Švėdija	Švėdijos Karalystė	švėdas, -ė
Šveicārija	Šveicārijos Konfederācija	šveicāras, -ė
Tadžikija, Tadžikistānas	Tadžikistāno Respùblika	tadžikas, -ė
Tailāndas	Tailāndo Karalystė	tailandiėtis, -ė
Tanzānija	Tanzānijos Jungtinė Respùblika	tanzaniėtis, -ė
Tògas	Tògo Respùblika	togiėtis, -ė
Tònga	Tòngos Karalystė	tongiėtis, -ė
Trinidādas ir Tobāgas	Trinidādo ir Tobāgo Respùblika	Trinidādo ir Tobāgo (Respùblikos) gyvėntojas, -a
Tunisas	Tuniso Respùblika	tunisiėtis, -ė
Turkija	Turkijos Respùblika	turkas, -ė
Turkmėnija, Turkmėnistānas	Turkmėnistānas	turkmėnas, -ė
Tuvālu	Tuvālu	tuvaliėtis, -ė
Ugānda	Ugāndos Respùblika	ugandiėtis, -ė
Ukrainā	Ukrainā	ukrainiėtis, -ė
Urugvājus	Urugvājus Rytų Respùblika	urugvajiėtis, -ė
Uzbėkija, Uzbekistānas	Uzbekistāno Respùblika	uzbėkas, -ė
Vanuātu	Vanuātu Respùblika	vanuatiėtis, -ė
Vatikānas	Šventāsīs Sòstas; Vatikāno Miėsto Valstybė	Vatikāno (Miėsto Valstybės) gyvėntojas, -a
Venesuelā	Venesuėlos Bolivaro Respùblika	venesueliėtis, -ė

Veñgrija	Veñgrijos Respùblika	veñgras, -ė
Vietnãmas	Vietnãmo Socialistinë Respùblika	vietnamiėtis, -ė
Vokietijã, VFR	Vokietijos Federãcinė Respùblika	vókietis, -ė
Zãmbija	Zãmbijos Respùblika	zambiėtis, -ė
Zimbãbvė	Zimbãbvės Respùblika	zimbabviėtis, -ė
Žaliãsis Kyšulys	Žãliojo Kyšulio Respùblika	Žãliojo Kyšulio (Respùblikos) gyvėntojas, -a

* Lentelėje teikiami valstybių pavadinimai tvirtinami Valstybinės lietuvių kalbos komisijos prie Lietuvos Respublikos Seimo 1995 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 48 „Dėl valstybių pavadinimų“ (Žin., 1995, Nr. 13-313; 2001, Nr. 40-1410; 2002, Nr. 70-2953, Nr. 120-5460; 2003, Nr. 97-4389; 2004, Nr. 26-843; 2005, Nr. 74-2701; 2006, Nr. 107-4088; 2007, Nr. 105-4333; 2009, Nr. 21-845; 2010, Nr. 124-6374).

PASTABOS:

1. Du pagrečiui pateikti gyventojų pavadinimai – lygiaverčiai variantai.
2. Kai gyventojų pavadinimas ne vienažodis, o sudarytas iš valstybės pavadinimo ir žodžio gyventojas, -a, ilgojo valstybės pavadinimo dėmenys, nebūtinai gyventojų pavadinime, sąrašė suskliausti. Trumpasis (tradicinis) ar ilgasis (oficialusis) valstybės pavadinimas vartotinas pasirinktinai.

Valstybinė lietuvių kalbos komisija 2010 m. gruodžio 9 d. priėmė protokoliniį nutarimã Nr. PN-7 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2008 m. spalio 2 d. protokolinio nutarimo Nr. PN-6 „Dėl valstybių gyventojų pavadinimų“ pakeitimo“. Nutarta:

Pakeisti Valstybių gyventojų pavadinimų sąrašã, patvirtintã Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2008 m. spalio 2 d. protokoliniu nutarimu Nr. PN-6 (Inf. pran., 2008, Nr. 79-1018):

1. Skiltyje „**Valstybių pavadinimai. Trumpieji (tradiciniai)**“ išbraukti pavadinimã *Moldovã* ir vietoj jo greta pavadinimo *Moldãvija* įrašyti *Moldovos Respùblika*.
2. Skiltyje „**Valstybių pavadinimai. Ilgieji (oficialieji)**“ pakeisti šiuos pavadinimus:
  - 2.1. išbraukti pavadinimã *Bolivijos Respùblika* ir vietoj jo įrašyti *Bolivijos Daugiatautė Valstybė*;
  - 2.2. išbraukti pavadinimã *Juodkalnijos Respùblika* ir vietoj jo įrašyti *Juodkalnijã*;
  - 2.3. išbraukti pavadinimã *Nepãlas* ir vietoj jo įrašyti *Nepãlo Federãcinė Demokrãtinė Respùblika*.

*VLLK 2011 m. vasario 24 d. nutarimu Nr. PN-1 „Dėl Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2008 m. spalio 2 d. protokolinio nutarimo Nr. PN-6 „Dėl valstybių gyventojų pavadinimų“ pakeitimo“ dar kartã keitė Valstybių gyventojų pavadinimų sąrašã, kuriame išbraukė pavadinimã **Fidžio Salų Respùblika** ir vietoj jo įrašė **Fidžio Respùblika**.*

2009 m. gegužės 14 d. protokoliniu nutarimu Nr. PN-3 patvirtinta dar viena rekomendacija „Dėl valdų ir kraštų gyventojų pavadinimų“. Ji gerokai išplėtė ankstesnį sąrašã:

REKOMENDACIJA „DĖL VALDŲ IR KRAŠTŲ GYVENTOJŲ PAVADINIMŲ“

Valdų ir kraštų gyventojų pavadinimai yra trejopi:

1. Priesagos -ietis, -ė vediniai, pavyzdžiui: arubiečiai, puertorikiečiai, taivaniečiai.

2. Tradiciniai pavadinimai su galūnėmis -as, -è, -is, -è, daromi dažniausiai vengiant priesagos vedinių iš valdų ir kraštų pavadinimų su priesaga -ija, pavyzdžiui, grenlandai.

3. Sudėtiniai pavadinimai, sudaryti iš valdos ar krašto pavadinimo ir žodžio gyventojas, -a, pavyzdžiui: Amerikos Samoa gyventojai, Kuko Salų gyventojai.

Sudėtiniai pavadinimai gali būti sudaromi visais atvejais, pavyzdžiui: Arubos gyventojai, Puerto Riko gyventojai, Taivano gyventojai, Grenlandijos gyventojai.

Kai kraštas negyvenamas, gyventojų pavadinimas nenurodomas. Prireikus kontekste, pavadinimą galima sudaryti pagal tuos pačius principus, pvz.: antarktiečiai, buvėjiečiai, Herdo ir Makdonaldo (Salų) gyventojai.

Valstybinė lietuvių kalbos komisija, atsižvelgdama į žodžių darybos dėsnius, vartojimo poreikius ir polinkius, rekomenduoja vartoti šiuos valdų ir kraštų gyventojų pavadinimus:

Valdų ir kraštų pavadinimai*		Gyventojų pavadinimai
Trumpieji (arba tradiciniai)	Ilgieji (oficialieji)	
Alándai	Alándų Sãlos	alandiëtis, -è
Amèrikos Samòa	Amèrikos Samòa	Amèrikos Samòa gyvèntojas, -a
Angilija	Angilija	angiliëtis, -è
Antárktis	Antárktis	– (**)
Arubà	Arubà	arubiëtis, -è
Bermudà	Bermudà	bermudiëtis, -è
Buvė	Buvė Salà	–
Džèrsis	Džèrsis	džèrsiëtis, -è
Farèrai	Farèrų Sãlos	fareriëtis, -è
Fòlklandas (Malvinai)	Fòlklando (Malvinų) Sãlos	folklandiëtis, -è (malviniëtis, -è)
Gèrnsis	Gèrnsis	gernsiëtis, -è
Gibraltãras	Gibraltãras	gibraltariëtis, -è
Grenlãndija	Grenlãndija	grenlãndas, -è
Guãmas	Guãmas	guamiëtis, -è
Gvadelupà	Gvadelupà	gvadelupiëtis, -è
Hèrdas ir Makdòaldas	Hèrdo ir Makdòaldo Sãlos	–
Honkòngas	Ypatingas Administracinis Kinijos Regionas Honkòngas	honkongiëtis, -è
Índijos Vandenyno Britų Sritis	Índijos Vandenyno Britų Sritis	–
Kaimãnai	Kaimãnų Sãlos	kaimaniëtis, -è
Kalėdų Salà	Kalėdų Salà	Kalėdų Salòs gyvèntojas, -a
Kòkosų (Kilingo) Sãlos	Kòkosų (Kilingo) Sãlos	Kòkosų (Kilingo) Salų gyvèntojas, -a
Kùko Sãlos	Kùko Sãlos	Kùko Salų gyvèntojas, -a
Majòtas	Majòtas	majotiëtis, -è
Makão	Ypatingas Administracinis Kinijos Regionas Makão	makaojiëtis, -è
Mariãnos Šiaurinės Sãlos	Mariãnos Šiaurinių Salų Sãndrauga	Mariãnos Šiaurinių Salų (Sãndraugos) gyvèntojas, -a
Martinika	Martinika	martinikiëtis, -è
Mãžosios Tólimosios Sãlos (JAV)	Jungtinių Valstijų Mãžosios Tólimosios Sãlos	(Jungtinių Valstijų) Mãžųjų Tolimųjų Salų gyvèntojas, -a
Mėnas	Mėno Salà	meniëtis, -è
Mergėlių Sãlos (Didžioji Britãnija)	Didžiòsios Britãnijos Mergėlių Sãlos	(Didžiòsios Britãnijos) Mergėlių Salų gyvèntojas, -a
Mergėlių Sãlos (JAV)	Jungtinių Valstijų Mergėlių Sãlos	(Jungtinių Valstijų) Mergėlių Salų gyvèntojas, -a

Montserātas	Montserātas	montseratiētis, -ė
Naujōji Kaledōnija	Naujōji Kaledōnija	Naujōsios Kaledōnijos gyvėtojas, -a
Niujė	Niujės Respublika	niujietis, -ė
Nōrfolko Salā	Nōrfolko Salā	norfolkiētis, -ė
Olāndijos Antilai	Olāndijos Antilai	Olāndijos Antilų gyvėtojas, -a
Palestinā **	Okupuotoji Palestinos Teritorija	palestiniētis, -ė
Pietų Džordžija ir Pietų Sāndvičas	Pietų Džordžijos ir Pietų Sāndvičo Sālos	–
Pitkernas	Pitkernas	pitkerniētis, -ė
Prancūzijos Gvianā	Prancūzijos Gvianā	Prancūzijos Gviānos gyvėtojas, -a
Prancūzijos Pietų Sritys	Prancūzijos Pietų Sritys	–
Prancūzijos Polinēzija	Prancūzijos Polinēzija	Prancūzijos Polinēzijos gyvėtojas, -a
Puėrto Rikas	Puėrto Rikas	puertorikiētis, -ė
Reunjōnas	Reunjōnas	reunjonietis, -ė
Sen Pjėras ir Mikelōnas	Sen Pjėras ir Mikelōnas	Sen Pjėro ir Mikelōno gyvėtojas, -a
Svālbardas ir Jānas Mājenas	Svālbardas ir Jānas Mājenas	–
Šv. Elėnos Salā	Šv. Elėnos Salā	Šv. Elėnos Salōs gyvėtojas, -a
Taivānas	Taivānas (Kinijos provincija)	taivaniētis, -ė
Tėrkisas ir Kāikosas	Tėrkso ir Kāikoso Sālos	Tėrkso ir Kāikoso gyvėtojas, -a
Tokelāu	Tokelāu	tokelaujiētis, -ė
Vakarų Sacharā	Vakarų Sacharā	Vakarų Sachāros gyvėtojas, -a
Vōlisas ir Futūnā	Vōlisas ir Futūnā	Vōliso ir Futūnos gyvėtojas, -a

* Lentelėje teikiami valdų ir kraštų pavadinimai patvirtinti Valstybinės lietuvių kalbos komisijos 2007 m. gruodžio 20 d. nutarimu Nr. N-4 (113) „Dėl valdų ir kraštų pavadinimų“ (Žin., 2007, Nr. 138-5707; 2010, Nr. 150-7710.)

** Šalis siekia valstybės statuso, tačiau jis nepripažintas tarptautiniu mastu.

PASTABOS:

1. Du pagrečiui pateikti gyventojų pavadinimai – lygiaverčiai variantai.
2. Kai gyventojų pavadinimas ne vienažodis, o sudarytas iš valdos ar krašto pavadinimo ir žodžio *gyventojas, -a*, ilgojo valdos ar krašto pavadinimo dėmenys, nebūtinai gyventojų pavadinime, sąrašė suskliausti, pvz., *Mariānos Šiaurinių Salų (Sāndraugos) gyvėtojas, -a*. Trumpasis (tradicinis) ar ilgasis (oficialusis) valdos ar krašto pavadinimas vartotinas pasirinktinai, todėl ir gyventojų pavadinimas galimas dvejopas: *Mariānos Šiaurinių Salų gyvėtojas, -a* arba *Mariānos Šiaurinių Salų Sāndraugos gyvėtojas, -a*.

Naujausias šio nutarimo papildymas – pakeistas Valdų ir kraštų gyventojų pavadinimų sąrašas yra pateiktas VLKK 2011 m. vasario 24 d. protokoliniame nutarime Nr. PN-2. Jame nurodoma: „1. Skiltyje „Valstybių pavadinimai. Ilgieji (oficialieji)“ išbraukti pavadinimą Šv. Elėnos Salā ir vietoj jo įrašyti Šv. Elėnos, Danguž Žengimo ir Tristāno da Kūnjos Sālos“.

Juozas Benecijus Ignatavičius,
Kalvarijos savivaldybės valstybinės kalbos tvarkytojas